

Večer s mojí knihovnou aneb pomozte najít Gustava

Jaká tajemství ukrývá ve svých zdech krásná barokní budova v Hluboké ulici číslo 1, kde již 10 let sídlí městská knihovna? S jakými osobnostmi byly spjaty její dějiny? Co se v ní děje v naší současnosti?

Malý výlet do minulosti s nadhledem a humorem i přiblížení dějů přítomných přinesly divadelní prohlídky knihovny ve čtvrtek 19. 9. 2013.

Matka Gustava Mahlera, který v této budově navštěvoval gymnázium, se vypravila do školy k synkově maturitě, hledá ho ve všech poschodích, vypráví o něm přítomným divákům.

Přednáškový sál v přízemí je připomínkou stěhování knihovny před 10 lety: uprostřed trůní kotouč naložený balíky knih a na plátně se střídají obrázky staré i nové knihovny. Dva mladíci nás přenesou do roku 1727, kdy byla budova postavena. Dohadují se, co všechno jsou jako její mecenáši ochotni obětovat. Sledujeme bratry Davida a Christiana – rytíře ze Steinu, jejichž znak dodnes zdobí portál knihovny. Ten ostatně nyní korunuje dílo vytvořené z dostupného materiálu, tedy židlí v sále. K odstranění stavebních nedostatků – ucpání děr – dávají opravdu vše, co mají...

Ani v prvním poschodí v „malovaném“ sále se maturita nekoná - řadí tu restaurátoři. Pod vedením šileně chytrého šéfa Antonína Zeithammera z Brna se snaží do stěn vsadit kousky rozřezaných fresek. Firma Baťa zaplatila kuriózní stěhování renesančních maleb z domu číslo 49 na jihlavském náměstí, který si zakoupila. Do výkladu odborníka tvrdě zasáhla hádka mezi mužem restaurátorem a jeho kolegyní. Kdo je šikovnější restaurátor muž nebo žena? Rozhodnout musí reprezentanti obou táborů v soutěži. Matka syna nenašla, ale odchází s dobrým pocitem – ženy pokaždé ve skládání fresek vyhrály!

Další děj v druhém poschodí – v internetové studovně - nechá vnímavé diváky plout na křídlech snění. Loutka – zvaná manekýn – velice podobná člověku, která se na vás dívá, i když nemá naznačené oči a mluví, i když nemá ústa, prožívá krásné okouzlení knihami, vznáší se v jiné dimenzi literárních světů... Ostrý střih a svázání počítačovou myší ji učiní bezmocnou vůči nadvládě počítačů, jejichž monitory ostře ozáří místnost. I někteří diváci dostali nálepku on-line – pro zamyšlení...

V dětském oddělení zlobí skřítko Kniháčka knížky a také matka s návštěvníky, protože ho svým příchodem vyrušili ze sladké dřimoty. Teď si nezbedné knížky chtějí hrát na besedu „Krtek a kouzelná televize“, ale za chvíli je to nebaví a chtějí hádat hádanky a zas je to nebaví a chtějí si hrát na „Noc s Andersenem“ – naštěstí hned usínají a skřítek je honem uloží do regálů. „Co mám s vámi dělat?! Tak si to tady prohlédněte a buďte potichu! Ať je nevzbudíte!“ hrozí skřítek. K prohlížení mnoho času není: promítá se „Rok na dětském oddělení“, lákají vystavené dokumentace soutěží, varuje výstavka: „Osud knížky“, v níž poničené knížky žalují, co jim to děti provedly. V expozici „Noci s Andersenem“ vedle nakousaného snídaňového koláče, oblíbené sklenice pana Lady s ještě oblíbenějším červeným vínem, myši, kosti a slaniny z dortu pejska a kočičky a dalších exponátů, nejvíce zaujme rodiči nevyzvednuté dítě z první „Noci s Andersenem“ v roce 2001, jestli pak by ho mamka s tatínkou ještě poznali?

Příjemná hudba vábí do přilehlé kavárny k malému občerstvení, ale matka je celá netrpělivá, hledá Gustu na hudebním oddělení. Mistr Bedřich Smetana, (také byl jedním ze zdejších studentů), tu diriguje jazzové ztvárnění Vltavy, hrané na vše, co může vydat zvuk: od regálů, přes věšák, šoupání různými věcmi, až po cinkání taktovkou do kovových sloupků. „To je všechno hezké, ale kde je maturitní místnost?“ ptá se nervózní matka.

Konečně byla objevena na druhé straně třetího patra, Gustav se právě začíná potit nad lidskou lebkou, o níž má pohovořit. Vůbec nic neumí a zdrcená matka je s ostatními vykázána ven. Vypráví, jak Gustav uspořádal koncert a všechny peníze dal škole na pomůcky a ještě je

to pánům profesorům málo?! Výborně studoval na vídeňské konzervatoři, ale jeho otec chce, aby udělal maturitu a studoval na vídeňské univerzitě.

Její nářky přeruší dupání po schodech. Přibíhá Gustav: „Mami, mám to!“ „Tatínek bude mít radost!“ objímá maminka syna.

Končí „Večer s mojí knihovnou aneb pomozte najít Gustava“, který připravili studenti jihlavského gymnázia z divadelního souboru Hobit pod vedením studenta DAMU Praha Tomáše Hrona.

Ještě přání knihovně do dalších let „pod křídly baroka“:
doufám, že stále budou na světě lidé jako bratři ze Steinu, David a Christian, kteří dají všechno, co mají, aby něco dobrého vzniklo,
doufám, že vás bude přitahovat umělecké prostředí knihovny, například fresky s kuriózní historií,
doufám, že počítače a knížky nebudou konkurenti, ale kamarádi,
doufám, že budete posílat své děti do knihovny, když si knížky s nimi chtějí hrát,
doufám, že se knihovna nezmění v internetovou kavárnu,
doufám, že i přesto, že si můžete hudbu stáhnout, bude vás lákat atmosféra hudebního oddělení,
doufám, že tuto budovu bude navštěvovat spousta talentovaných dětí, jako byli Bedřich Smetana nebo Gustav Mahler.

Ludmila Hronová
Městská knihovna Jihlava